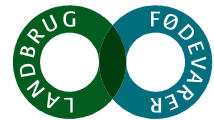

Dato 12. oktober 2020
Side 1 af 4

Hjemlen til aflivning af mink og rammen for erstatningshåndtering af smittet og ikke smittet besætning

Der redegøres i notatet for, at der er hjemmel i lov om hold af dyr til, at der kan ydes fuld erstatning for driftstab opstået som følge af den påbudte nedslagning af smittede mink. Endvidere redegøres der for, at erstatningsfastsættelse ved anvendelse af skalaværdier i henhold til erstatningsbekendtgørelsen ikke er anvendelig i forbindelse med den aktuelle aflivning af mink som følge af Covid-19 situationen, da der ikke foreligger en sådan skalaværdi for mink.

I) Hjemlen i lov om hold af dyr

I [lov om hold af dyr](#) (LBK nr 38 af 15/01/2020) fremgår det af § 30, at Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling for at udrydde, hindre, begrænse eller imødegå risiko for udbredelse af zoonotiske smitstoffer og af de sygdomme, der er anført i de i § 25 nævnte **lister 3** og 4, kan fastsætte regler om og meddele påbud om gennemførelse af særlige foranstaltninger samt meddele forbud mod anvendelse af dyr, dele heraf eller animalske fødevarer, sæd, oocytter, embryoner af dyr samt gødning, hø, halm, dyrefoder og andre produkter og genstande, hvormed sygdomme og zoonotiske smitstoffer kan spredes.

Infektion med SARS-CoV-2 (COVID-19) hos mink og ildere i en besætning er tilføjet til liste 3 pr. 17. juli 2020, dvs. fremgår nu af en af de relevante lister under §§ 25 og 30.

[Bekendtgørelse om lister over smitsomme sygdomme til lov om hold af dyr og anmeldeligt af sygdommene](#)

De skridt myndighederne kan foretage, når en sygdom figurerer på den såkaldte liste 3, fremgår af § 30, stk. 2:

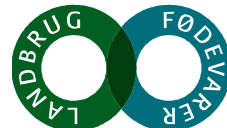
”Stk. 2. Foranstaltningerne i henhold til stk. 1 kan bl.a. omfatte:

1) For dyrehold og vildtlevende dyr:

- a) Særlige undersøgelser, herunder prøveudtagning med henblik på diagnosticering,*
- b) tilsyn,*
- c) mærkning,*
- d) behandling,*
- e) vaccination,*
- f) isolation,*
- g) særlige betingelser for levering af dyr,*
- h) **aflivning af dyr, herunder i et område omkring et udbrudssted, eller slagtning på særlige vilkår og***
- i) **destruktion.**”*

I en i sommer udstedt bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr (bekendtgørelse nr. 1172 af 17. juli 2020 <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/1172>), blev der fastlagt de nærmere regler for offentligt tilsyn på minkfarme smittet med Covid-19, eller under mistanke herfor.

Det er ifølge loven en forudsætning, at indgrebet er proportionelt, jf. det indbyggede ”nødvendighedskriterium” i lovens § 63, hvoraf det fremgår, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan meddele de påbud og forbud, der anses for **nødvendige** for at sikre overholdelsen af loven eller regler fastsat i medfør af loven eller af Den Europæiske Unions forordninger.

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 30

http://webarkiv.ft.dk/?/Samling/20031/lovforslag_oversigtsformat/L100.htm

at der

”Ved vurderingen af, om nedslagning skal iværksættes, vil der blive lagt vægt på, om effektiv bekæmpelse skønnes at kunne finde sted på andre måder, f.eks. ved isolation af angrebne dyr. Ved vurderingen vil der endvidere blive lagt vægt på, om nedslagning er nødvendig for at beskytte mennesker mod smitte eller for at bevare en dyrebestand. Herudover kan andre væsentlige samfundsmæssige hensyn nødvendiggøre øjeblikkelig nedslagning, f.eks. eksportmæssige hensyn.

Bestemmelsen forpligter ikke ministeren til at iværksætte nedslagning, hvis et af ovennævnte hensyn taler for det, men åbner alene en mulighed for ministeren til at påbyde nedslagning. Ved vurderingen af, om nedslagning skal foretages, vil der blive foretaget en afvejning af ovennævnte hensyn over for de omkostninger, der er forbundet med nedslagning af de angrebne dyr. En sådan afvejning vil kunne føre til, at man i stedet vælger at kontrollere eller bekæmpe sygdommen på andre måder, f.eks. ved vaccination. Om erstatning ved nedslagning henvises til § 56.”

II) Fuld erstatning muligt i henhold til lov om hold af dyr

På samme måde som epidemiloven <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/1444> hjemler fuld erstatning, jf. § 27, er der reelt i lov om hold af dyr § 56 (under lovens kapitel 11 om erstatning), bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler om, at staten yder ejeren en erstatning, der svarer til dyrenes eller produkternes værdi, samt en erstatning til hel eller delvis dækning af det herved opståede driftstab.

Ministeren har imidlertid valgt ikke at fastsætte nye regler, i stedet anvender man konceptet i erstatningsbekendtgørelsen fra 2015, jf. punkt 3 nedenfor.

Ministeren er således ikke begrænset til at anvende en sats på 20 procent, tværtimod rækker hjemlen i § 56 i lov om hold af dyr videre.

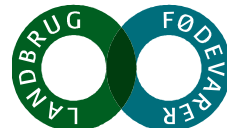
I modsætning til andre dyrearter, er der for mink et langt forløb (helårsrotation), inden der er indtjening igen, denne lange rotation er i sig selv et sagligt argument for at afvige de 20 procent.

Det følger *ikke* af lovbemærkningerne, at erstatningen forudsættes alene at udgøre 20 pct. Satsen har ikke umiddelbart ophæng i andet end det forhold, at der i flere år har været *kutyme* for 20 procent.

Om noget, så giver lovbemærkningerne snarere indtryk af, at procentsatsen ikke nødvendigvis skal ligge fast på 20 procent, jf. udtrykket ”for tiden” nedenfor.

I bemærkninger til loven er følgende beskrevet, 2003-04 - L 100 (som fremsat): Forslag til lov om hold af dyr.

”Adgangen til at yde hel eller delvis erstatning for driftstab indførtes i 1990 ved lov om *husdyrsygdomme*. *Driftstab udbetaltes første gang efter særskilt bevilling i forbindelse med udbruddet af mund- og klovesygeudbruddet i 1982-83* **Driftstabserstatningen**

ydes for tiden med 20 pct. af det faktisk opgjorte driftstab, jr. bekendtgørelse nr. 239 af 12. april 1991 om udgifter og erstatning ved bekæmpelse og forebyggelse af husdyrsygdomme som ændret ved bekendtgørelse 812 af 29. oktober 1999"
http://webarkiv.ft.dk/?/Samling/20031/lovforslag_oversigtsformat/L100.htm

III) Erstatningsbekendtgørelsens koncept med skalaværdier

Ifølge erstatningsbekendtgørelsen <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2015/1323> - skal der anvendes skalaværdier, **hvis** de er tilgængelige, jf. § 8, ellers bruges taksator, idet der i § 8, stk. 2, henvises til taksationsproceduren i § 6, jf. § 3.

I forhold til princippet om opgørelse efter skalaværdi er det afgørende, at skalaværdi opfattes som en på forhånd accepteret model for beregningen på baggrund af relevante tekniske/biologiske forudsætninger, og at denne benyttes med aktuelle priser på et givent udbrudstidspunkt

Ifølge ministeriets egen vejledning til erstatningsbekendtgørelsen <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2016/10180>

fremgår følgende:

" Efter § 8 beregnes driftstab på én af de to følgende måder:

Hvis der findes en af Fødevarestyrelsen godkendt skalaværdi, benyttes denne.

Hvis der ikke findes en godkendt skalaværdi, beregnes ejerens driftstab som 8 % af den samlede værdi af de aflivede dyr.

En skalaværdi for driftstab er en værdi, som branchen har udarbejdet, og som efterfølgende er blevet godkendt af Fødevarestyrelsen.

Driftstab omfatter den forventede værdi af den produktion eller tilvækst, som de aflivede dyr kunne generere,

hvis de ikke var blevet aflivet, fratrukket sparede udgifter til foder, løn m.v.

Driftstab omfatter kun tab, som er direkte afledt af selve aflivningssituationen."

Som det fremgår, er det en klar forudsætning, at branchen udarbejder skalaværdier, der så efterfølgende godkendes af Fødevarestyrelsen. Branchen har i dette tilfælde ikke udarbejdet skalaværdier, som efterfølgende er godkendt af Fødevarestyrelsen - men har derimod på Fødevarestyrelsens forespørgsel bidraget positivt med diverse relevant datainput til en åbenbart derefter af styrelsen alene fastlagt og udmeldt erstatningsmodel.

Det bekræftes i Veterinær Beredskabsplan 2019, s 43, at skalaværdier (alene) er fastsat for fjerkræ og opdrættet fjervildt:

Når en besætning eller et enkelt dyr på en ejendom påbydes aflivet, skal der ske en taksation af dyret/dyrenes værdi. Taksationen skal være afsluttet, inden aflivningen påbegyndes. Hvis der foreligger godkendte skalaværdier, skal der ikke ske en taksation, men kun en optælling, da skalaværdierne skal bruges. På nuværende tidspunkt er der skalaværdier for fjerkræ og opdrættet fjervildt (agerhøns, fasaner og gråænder).

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/Dyresundhed/Sygdomsgruppen/Veterin%C3%A6r%20beredskabsplan%20ved%20udbrud%20af%20husdyrsygdomme%20januar%202019%20-%20uden%20anneks.pdf>

Vi sætter derfor spørgsmålstegn ved, hvorvidt man kan springe en taksationsprocedure over, da man jf. både erstatningsbekendtgørelsen og vejledningen hertil, falder tilbage til udgangspunktet om at benytte 8 % af den samlede værdi af de aflivede dyr, når der ikke findes godkendte skalaværdier.

Med venlig hilsen

Flemming Nør-Pedersen
Direktør